

Pk-yrityksen haavoittuvuusanalyysi

► Pk-yrityksen toimintaan liittyy aina riskejä, joka voivat uhata koko liiketoiminnan jatkumista. Riskien tunnistaminen on riskienhallinnan ensimmäinen tehtävä.

Yrityksen haavoittuvuus

Haavoittuvuuden tarkastelu antaa yritykselle nopeasti karkean kuvan yrityksen toimintaan mahdollisesti liittyvistä **uhista, joiden hallinta on ongelmallista**. Riskien tunnistaminen ja niiden vakavuuden arviointi helpottavat yrityksen riskienhallintatoimenpiteiden suunnittelua.

Riskienhallinta

Riskienhallinta on työtä yrityksen ja sen henkilöstön hyvinvoinnin turvaamiseksi. Hyvä riskienhallinta on tietoista, suunnitelmallista ja järjestelmällistä toimintaa, jossa käytetään ”terveen järjen” ohella hyväksi havaittuja menettelytapoja.

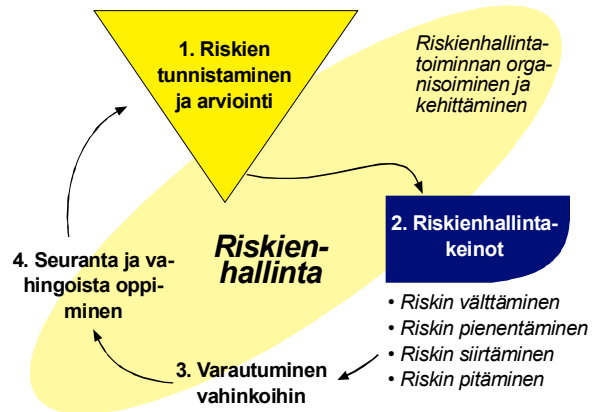
Suuri osa yrityksen toimintaan liittyvistä riskeistä on usein tiedossa. Mutta riskien vakavuudesta, syistä ja seurauksista voi yrityksessä vallita erilaisia käsityksiä, väärää tietoa tai tietämättömyyttä, ellei uhista ole keskusteltu yhdessä riittävästi. Lisäksi riskien tunnistaminen ei saa rajoittua ilmiselvien riskien miettimiseen. Tärkeää on löytää myös ne riskit, joita arkisessa työssä ei huomata.

Haavoittuvuuden tarkastelu

Tuntemalla toimintaan vaikuttavat tekijät ja haavoittuvimmat kohdat yritys voi suojautua mahdollisten uhkien varalta.

Yksinkertaisimmillaan haavoittuvuutta voidaan tarkastella kordin kääntöpuolella olevan yritystoimintaa ja toimintaympäristöä kuvaavan **riskikartan** avulla. Ongelmallisiksi arvioidut kohdat voidaan esimerkiksi rastittaa, jolloin heti nähdään riskienhallinnan kehittämistarpeiden painopistealueet. Tarkastelemalla asioita **yhdessä** saadaan yhteinen käsitys toiminnan uhista ja niiden hallintakeinoista.

Haavoittuvuusanalyysin **työkirjanen** on tarkoitettu yksityiskohtaisempaan riskien tarkasteluun. Se sisältää pk-yrityksen keskeisistä riskeistä kertovat **kuvailulehdet** riskien tunnistamiseen ja vinkkejä ongelmien tarkemmaksi selvittämiseksi ja riskien hallitsemiseksi. Kirjasessa on myös **yhteenvetolomake**, johon tunnistetut ongelmat ja riskienhallintatoimenpiteet voidaan koota.

Riskienhallinta on tekoja

Tunnistamisen jälkeen riskienhallinnan päävaiheita ovat torjunnan suunnittelu ja käytännön toimenpiteet. Vahinkotapauksia ja niistä toipumista varten on suunniteltava toimintaohjeita. Tilannetta on seurattava ja virheistä ja vahingoista on otettava oppia.

Usein jo karkean tarkastelun yhteydessä keksitään ongelmiin yksinkertaisia parannusehdotuksia. Parhaimmillaan ne ovat helposti toteutettavissa eikä niistä aiheudu juurikaan kustannuksia.

Haavoittuvuuden tunnistamisen jälkeen voidaan yksityiskohtaiseen riskienhallintaan käyttää esimerkiksi **Pk-yrityksen riskienhallinta** -työvälinesarjaan kuuluvia, eri riskialueita tarkastelevia työvälineitä.

Toimintaympäristö muuttuu

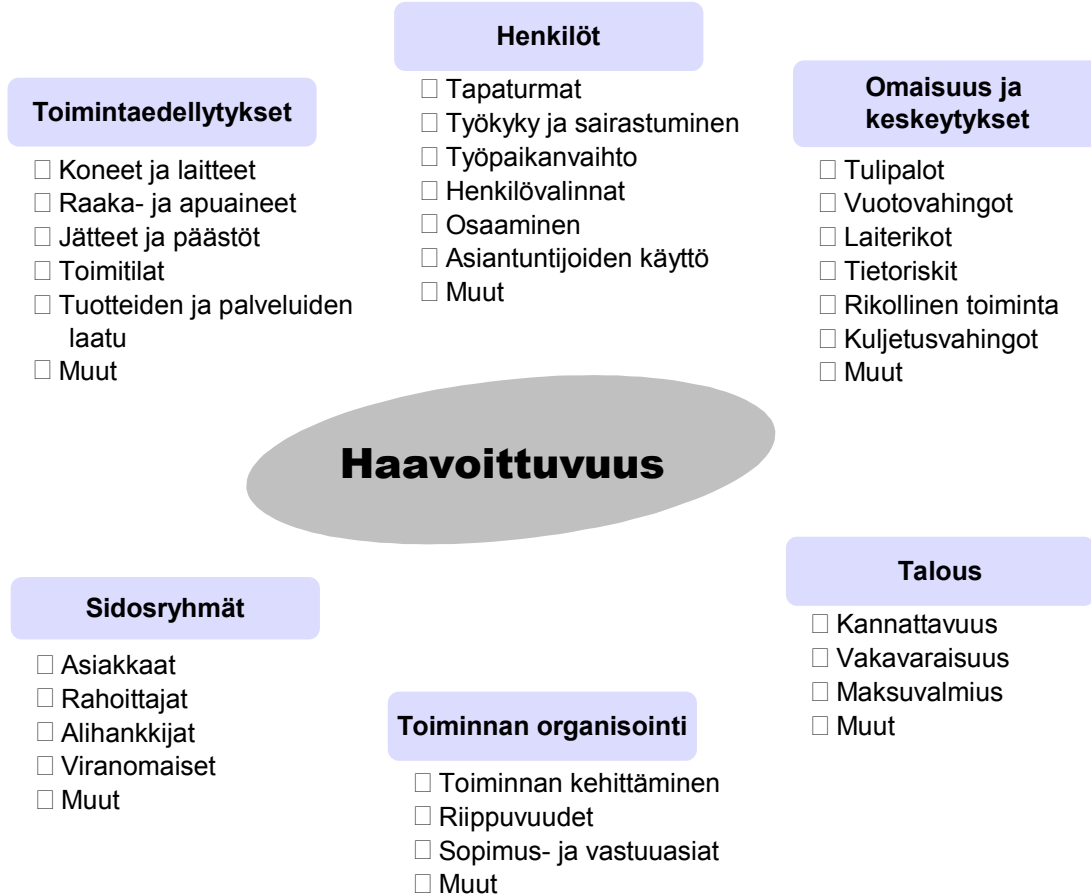
Yrityksen toimintaympäristö muuttuu jatkuvasti. Jokainen yritys toimii liike- ja riippuvuussuhteiden verkostossa, joten kaikkiin muutoksiin ei aina pystytä itse vaikuttamaan.

Pk-yritysten riskinsietokyky voi olla heikompi kuin suurilla yrityksillä ja yritykset saattavat olla joidenkin muutosten suhteen hyvin haavoittuvia. Toisaalta pienet yritykset voivat olla myös nopeampia ja joustavampia sopeuttamaan toimintaansa muutosten vaatimalla tavalla.

Laatijat: Kimmo Virolainen & Minna Nissilä, VTT Automaatio. Copyright © 1998 PK-RH -hanke. Työvälinesarjan ovat pääosin rahoittaneet Euroopan sosiaalirahasto ja sosiaali- ja terveysministeriö sekä Työsuojelurahasto. Versio1.0. 24.9.1998. Tiedosto: kor-haa-aloituskortti.doc

Pk-yrityksen riskikartta

Yritys:	Ryhmä/arvioija:
Tarkastelun kohde:	Päiväys:

Täyttöesimerkki

Sopimukset - *Merkittävä riski*; OK Asiakkaat - *Asia kunnossa*; Laiterikot - *Ei koske meitä*

Toimintaedellytykset. Yrityksen toiminnan tarkastelussa on huomioitava aine- ja energivirrat, koneet ja laitteet sekä ohjaus-, käyttö- ja kunnossapitotoimenpiteet. Myös toimitilat on muistettava.

Sidosryhmät. Jokaisella yrityksellä on liike- ja riippuvuussuhteiden verkosto. Toimintaympäristön tarkastelu auttaa tunnistamaan ja hallitsemaan sidosryhmien ja yhteistyökumppaneiden aiheuttamat riskit.

Henkilöt. Ihmiset ovat yrityksen tärkein voimavara. Kukaan ei ole korvaamaton, mutta avainhenkilöiden työkyvyn ja -taitojen ylläpito kannattaa.

Toiminnan organisointi. Yritystoiminta käynnistyy yleensä palvelu- tai tuoteidean ympärille. Kun yritys on perustettu ja saatu käyntiin, on toiminnan oltava organisoitua ja sitä on kehitettävä koko ajan.

Omaisuus ja keskeytykset. Mitä riskejä ja niistä aiheutuvia keskeytyksiä kohdistuu käyttöomaisuuteen, kuten rakennuksiin, koneisiin ja atk-laitteisiin sekä vaihto-omaisuuteen, kuten raaka-aineisiin ja tuotevarastoihin?

Talous. Yrityksen on oltava kannattava, jos se mielii pysyä hengissä. Kulut on maksettava ja tuloista saadaan rahaa yrityksen toimintaan.